

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЦИФРОВОГО РИНКУ ЄС: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Андрій Миколайович КУРИЛО,

*аспірант відділу організації
освітньої-наукової підготовки
Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Інтеграція України до цифрового ринку Європейського Союзу (ЄС) є одним із ключових аспектів європейського курсу держави. В умовах сучасної цифрової трансформації, що охоплює всі сфери життя, адаптація українського законодавства до правових стандартів ЄС набуває особливої актуальності. Це стосується забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних компаній, посилення захисту прав споживачів, підтримки інноваційного розвитку та покращення цифрової інфраструктури.

Інтеграція України до цифрового ринку Європейського Союзу є стратегічним завданням, яке передбачає поступове зближення національного законодавства з нормами і стандартами ЄС. Одним із ключових інструментів цього процесу є Угода про асоціацію між Україною та ЄС, що визначає напрями адаптації нормативно-правової бази у сферах електронної торгівлі, захисту персональних даних та цифрових послуг. Впровадження положень таких актів, як Загальний регламент про захист даних (GDPR) та Директива про електронну комерцію, створює основу для забезпечення прозорості, безпеки та інноваційного розвитку цифрового ринку в Україні. Серед ключових досягнень сучасного етапу слід відзначити прогрес у створенні нормативної бази для електронного урядування, розвиток законодавства у сфері цифрових послуг та вдосконалення механізмів захисту персональних даних. Ухвалення Закону України "Про захист персональних даних" є важливим кроком на шляху до гармонізації з європейськими стандартами, проте практичне застосування цього закону вимагає подальшого вдосконалення, особливо в частині нагляд за його виконанням та забезпечення відповідальності за порушення[1]. Використання сучасних технологій у державному управлінні сприяє підвищенню рівня прозорості, однак потребує узгодження з вимогами ЄС щодо кібербезпеки. Окрему увагу слід приділити співпраці України з європейськими інституціями, такими як Європейська агенція кібербезпеки (ENISA), що сприяє посиленню здатності держави ефективно протидіяти кіберзагрозам. Така співпраця дозволяє обмінюватися досвідом, впроваджувати передові практики та інтегруватися у загальноєвропейську систему кіберзахисту. Водночас подальша інтеграція потребує оновлення існуючих нормативно-правових актів, їх гармонізації з директивами ЄС, а також впровадження стандартів, які сприяють відкритості ринку та конкурентному середовищу.

Ми підтримуємо позиції, що Україна демонструє готовність до активного діалогу та впровадження реформ, проте цей процес супроводжується низкою викликів. Належна імплементація європейських стандартів вимагає злагодженої роботи усіх зацікавлених сторін, включаючи державні органи, бізнес та громадянське суспільство. Інституційна розбудова, технічна модерні-

зація, підвищення обізнаності населення та зміцнення довіри до цифрових технологій є невід'ємними складовими цього процесу.

Інтеграція України до цифрового ринку ЄС відкриває значні перспективи для розвитку національної економіки та посилення міжнародної співпраці. Основним завданням у цьому процесі є гармонізація національного законодавства з ключовими нормативними актами Європейського Союзу, зокрема з Директивою про цифрові ринки (Digital Markets Act) і Директивою про цифрові послуги (Digital Services Act). Адаптація цих документів забезпечить правове регулювання цифрових платформ, захист інтересів споживачів і створення умов для добросовісної конкуренції в цифровій економіці. Успішна імплементація таких норм сприятиме підвищенню довіри до українського цифрового ринку з боку іноземних інвесторів та партнерів[2]. Одним із перспективних напрямів є участь України у ініціативі Єдиного цифрового шляху, яка покликана полегшити доступ до державних адміністративних послуг для громадян і бізнесу країн ЄС. Інтеграція до цієї системи дозволить Україні впровадити взаємне визнання електронних підписів та ідентифікаторів, що значно спростить транскордонні комерційні та адміністративні операції. Це стане важливим кроком на шляху до забезпечення інтерактивності цифрових послуг між Україною та ЄС, стимулюючи економічну активність і зменшуючи бар'єри для бізнесу. Розвиток цифрової інфраструктури є ще одним ключовим аспектом інтеграції[3]. Підключення українських телекомунікаційних операторів до європейських мереж дозволить підвищити якість і доступність інтернет-зв'язку, особливо у віддалених регіонах. Участь у програмі "Цифрова Європа" надає можливості для фінансування інноваційних проєктів, модернізації телекомунікаційної інфраструктури та підтримки стартапів, які орієнтовані на впровадження цифрових рішень у різних секторах економіки. Поряд із технічними та правовими аспектами важливим фактором успішної інтеграції є формування цифрової культури серед населення. Розвиток цифрової грамотності дозволить не лише підвищити ефективність використання нових технологій, а й стимулювати інноваційний потенціал країни. Освітні програми, спрямовані на підготовку кадрів у галузі ІТ та цифрових технологій, відіграватимуть вирішальну роль у формуванні конкурентоспроможного людського капіталу, що відповідає потребам європейського ринку.

Ми вважаємо, що Україна має значний потенціал для інтеграції до цифрового ринку ЄС, проте цей процес залежить від здатності держави не лише здійснювати реформування законодавства, але й забезпечувати ефективну реалізацію цих змін. Інституційна спроможність, фінансова підтримка з боку ЄС та активна участь громадянського суспільства у цифрових трансформаціях є запорукою успіху цього процесу. Перспективи інтеграції охоплюють широкий спектр можливостей, починаючи від розширення доступу до новітніх технологій і закінчуючи створенням умов для довгострокового економічного зростання в рамках спільного цифрового простору з Європейським Союзом.

Список використаних джерел:

1. Салуха В.А. Цифрова юриспруденція в Україні: тенденції розвитку. Правнича освіта та юридична клінічна практика. Дніпро: ДДУВС. 2021. С.129-130
2. Черкас К.Ш. Розвиток цифрової економіки в умовах глобалізованого суспільства. Протидія економічній злочинності. Дніпро: ДДУВС. 2020. С.161-164
3. Черкас К.Ш. Цифрова економіка як шлях самореалізації держави. Протидія економічній злочинності. Дніпро. ДДУВС. 2019. С. 221-223